

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU GIŻYCKIEGO ZA 2014 ROK

Podstawa działania:

Ustawa z dnia 14.03.1985r.o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
(t.j. Dz. U. z 2011r. Nr 212, poz. 1263 z późn. zm.)

Teren działania:

Miasto Giżycko
Miasto – Gmina Ryn
Gmina Giżycko
Gmina Kruklanki
Gmina Miłki
Gmina Wydminy

Spis treści:

Wprowadzenie.....	2
Higiena Komunalna – warunki zdrowotne środowiska.....	3
Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	8
Środowisko pracy.....	12
Higiena Dzieci i Młodzieży.....	17
Zwalczanie chorób zakaźnych i szczepienia ochronne.....	20
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	28
Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna.....	33

Stan sanitarno – epidemiologiczny powiatu giżyckiego w 2014 roku

Jak co roku przedstawiamy Państwu raport o stanie sanitarno-higienicznym powiatu giżyckiego . Opisujemy w nim działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej naszego regionu w roku 2014, który był dla nas kolejnym bardzo pracowitym. Odzwierciedla on nie tylko pracę naszych służb w 2014 roku, ale pokazuje też zmiany jakie zachodzą w naszym społeczeństwie i na świecie. Przypadki zachorowań na ebolę pokazały nam, że nie jesteśmy wyizolowaną wyspą, globalizm zaś dotyczy nie tylko sfery ekonomicznej, ale także np. zdrowotnej. Dlatego z każdym rokiem zwiększa się zakres działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Od 2014 r. inspekcja sanitarna prowadzi rejestry nowo wykrytych zachorowań na gruźlicę, HIV i AIDS oraz prowadzi rejestry zachorowań na choroby weneryczne, na podstawie zgłoszeń dokonywanych przez placówki ochrony zdrowia.

Problemem naszego powiatu, z uwagi na endemiczne występowanie zakażonych kleszczy, jest bardzo wysoki współczynnik zapadalności (liczba zachorowań / 100 tys. mieszkańców) na kleszczowe zapalenie mózgu KZM (3 – krotnie wyższy niż w kraju i porównywalny do województwa) oraz na boreliozę (ponad trzykrotnie wyższy niż w kraju i prawie trzykrotnie wyższy niż w województwie). Liczba osób zaszczepionych w naszym powiecie przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu wzrosła z 94 w 2013 do 173 w 2014 roku. Na wysokim poziomie utrzymuje się nadal ilość zgłoszeń dotyczących podejrzenia choroby zawodowej spowodowanych ukąszeniem przez kleszcze.

W minionym roku w naszym powiecie pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wg ewidencji były 1593 obiekty, skontrolowaliśmy 1211 obiektów (co stanowi 76%), w których przeprowadziliśmy 2110 kontroli sanitarnych (2891 w 2012 r., 2260 w 2013 r.), w tym: 102 kontrole i wizytacje w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, 228 dochodzeń epidemiologicznych dotyczących opracowania chorób zakaźnych oraz 6 wizytacji w ramach promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej. Dokonaliśmy 2214 badań w swoim zakresie, pobraliśmy do badań laboratoryjnych 359 próbek. Wydaliśmy 934 decyzji (w tym: 546 merytorycznych), 37 postanowień oraz 9 tytułów wykonawczych. Za zaniedbania sanitarno-higieniczne nałożyliśmy 9 mandatów karnych na kwotę 1200 zł.

W ogólnej ocenie stan sanitarno-epidemiologiczny naszego powiatu w 2014 roku był dobry. Systematycznie poprawia się sytuacja w zakładach pracy, placówkach służby zdrowia, szkołach, obiektach turystycznych, placówkach handlowo – usługowych.

Higiena Komunalna – warunki zdrowotne środowiska

Ustawa z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej stanowi, że do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące m.in. higieny środowiska, a zwłaszcza wody do spożycia, czystości powietrza atmosferycznego, gleby, wód i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach. Powyższe zadania realizują pracownicy pionu higieny komunalnej, czuwając nad bezpieczeństwem sanitarnym ludności poprzez sprawowanie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej i urządzeniami wodnymi.

Działalność kontrolna w obiektach nadzorowanych

W 2014 roku pod nadzorem pionu higieny komunalnej znajdowało się 237 obiektów w tym: 219 obiektów użyteczności publicznej, wśród nich m.in. domy pomocy społecznej, obiekty świadczące usługi noclegowe (hotele, motele, pensjonaty, kempingi, schroniska, ośrodki wypoczynkowe), obiekty świadczące usługi w zakresie pielęgnacji ciała (zakłady kosmetyczne i fryzjerskie, solaria, gabinety odnowy biologicznej, salony tatuażu), baseny ustępy publiczne, dworce, przystanie jednostek pływających, cmentarze , 16 urządzeń wodnych, 1 kąpielisko.

Przeprowadzane kontrole, obejmujące swoim zakresem przestrzeganie przepisów dotyczących utrzymania należytego stanu sanitarno- higienicznego w obiektach, w większości przypadków nie wykazały zaniedbań sanitarno-porządkowych. Spośród skontrolowanych w 2014 roku 237 obiektów (100 %) niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny stwierdzono w 3 (2 obiekty użyteczności publicznej w użytkowaniu przedsiębiorców: *ośrodek wypoczynkowy i pralnia* oraz 1 Stacja Uzdatniania Wody w Rantach, którą w styczniu 2015 roku wyłączono z eksploatacji), co stanowiło 1,3 % ogółu skontrolowanych (w 2013 roku na skontrolowanych 239 obiektów, niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny stwierdzono w 11: 7 obiektów użyteczności publicznej i 4 Stacje Uzdatniania Wody , co stanowiło 4,6 % ogółu skontrolowanych; w 2012 roku – 236, niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny stwierdzono w 9: 7 obiektów użyteczności publicznej i 2 Stacje Uzdatniania Wody, co stanowiło 3,81 % ogółu skontrolowanych).

Przeprowadzono 403 kontrole sanitarne, wydano 140 decyzji administracyjnych, 33 decyzji płatniczych, pobrano 230 prób (m.in. próby wody do spożycia, wody z kąpieliska, wody z basenu).

Baza noclegowa

Hotele, pensjonaty i motele oraz ośrodki wypoczynkowe stanowią bazę noclegową naszego powiatu. Pod nadzorem pionu higieny komunalnej w 2014 roku było 9 hoteli, 1 motel, 11 pensjonatów, 58 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie. Podstawowymi elementami uwzględnianymi przy ocenie stanu sanitarnego placówek świadczących usługi hotelarskie były:

gospodarka wodno-ściekowa i postępowanie z odpadami komunalnymi, sprawność wentylacji pomieszczeń, stan sanitarno-techniczny obiektu (m.in. pokoje noclegowych, sanitariatów i ciągów komunikacyjnych), postępowanie z bielizną oraz przestrzeganie zasad higieny przez personel. Standard kontrolowanych obiektów systematycznie się poprawia. Niewłaściwy stan sanitarno-techniczny stwierdzono zaledwie w dwóch z nich.

Bezpieczeństwo osób podróżujących – dworce

W ewidencji Inspekcji znajduje się 1 dworzec PKP, 4 przystanki PKP, 1 przystanek PKS. W 2014 r. prowadzone było postępowanie administracyjne dotyczące Dworca PKP Giżycko (uzyskano poprawę, zakończono postępowanie). Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Ustępy publiczne ogólnodostępne

W 2014 roku kontynuowano kontrole stanu sanitarno-technicznego ustępów publicznych i ogólnodostępnych. W dalszym ciągu istotnym problemem jest dostępność toalet dla turystów, szczególnie w miejscowościach najliczniej odwiedzanych w okresie letnim. Na terenie powiatu znajduje się 6 ustępów publicznych, wszystkie skontrolowano, oceniono jako dobre.

Obiekty rekreacji wodnej

W związku z wejściem w życie ustawy z 4 marca 2010 r. o zmianie ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2010 r. Nr 44, poz. 253), wprowadzającej istotne zmiany dotyczące zarządzania jakością wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpeli, nadzoru nad jakością wody oraz nakładającej nowe obowiązki na organizatorów kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpeli, wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz organy państwowej inspekcji sanitarnej, w sezonie kąpielowym od 2011 roku nastąpiły istotne zmiany w ewidencji nadzorowanych kąpielisk. Dotychczas każde kąpielisko wykorzystywane przez ludzi do kąpeli było objęte nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a jakość wody była systematycznie kontrolowana i oceniana przez pracowników PIS. Zgodnie z nowymi przepisami, od 1 stycznia 2011 r. zarówno kąpieliska, jak i miejsca wykorzystywane do kąpeli muszą mieć swojego organizatora, który podejmie się przygotowania takiego miejsca oraz na którym będzie spoczywał obowiązek badania wody.

W 2014 roku uchwałą rady miasta na terenie powiatu giżyckiego zostało wyznaczone 1 kąpielisko: kąpielisko Giżycko - Plaża nad jeziorem Niegocin. Ponadto w sezonie 2014 zbadano wodę na zlecenie organizatorów z 29 miejsc wykorzystywanych do kąpeli. Zarówno kąpieliska, jak i miejsca wykorzystywane do kąpeli muszą być właściwie oznakowane przez ich organizatora i tylko w przypadku takich miejsc osoby korzystające z kąpeli mają pewność, że woda w nich jest systematycznie badana i nie stanowi zagrożenia zdrowotnego. W przypadku 28 miejsc - jakość wody odpowiadała wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn.08.04.2011r. w sprawie prowadzenia

nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpeli (Dz. U. z 2011r. Nr 86 poz. 478).

W przypadku 1 miejsca wykorzystywanego do kąpeli: plaża gminna Miłki, Jezioro Miłkowskie stwierdzono zakwit sinic, wydano bieżącą ocenę jakości wody stwierdzającą nieprzydatność wody do kąpeli, oznaczającą tymczasowy zakaz kąpeli w tym miejscu. W 2014 roku natomiast nie obserwowano takich zmian w kąpielisku (plaża Miejska w Giżycku) na terenie naszego powiatu.

Podczas zakwitu sinic niebezpieczeństwo dla zdrowia osób korzystających z kąpeli stanowią produkowane przez nie toksyny. U osób wrażliwych w wyniku kontaktu z toksynami mogą wystąpić podrażnienia i zmiany skórne, np. rumień, wysypka grudkowata, pokrzywka, świąd skóry, zapalenia spojówek.

Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w trakcie sezonu kąpielowego wydaje komunikaty informujące o jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpeli. Komunikaty są zamieszczane na stronie internetowej WSSE w Olsztynie. Dokładne informacje na temat przydatności wody w poszczególnych kąpieliskach na terenie powiatu i województwa można uzyskać we właściwych terenowo Powiatowych Stacjach Sanitarno-Epidemiologicznych oraz z serwisu kąpieliskowego aktualizowanego w każdą środę, znajdującego się na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego pod adresem: <http://www.gis.gov.pl>

W powiecie giżyckim w roku 2014 roku pod nadzorem inspekcji sanitarnej znajdowało się 5 basenów kąpielowych krytych. Nadzór sanitarny nad basenami kąpielowymi dotyczy zarówno oceny stanu technicznego obiektu, jak i jakości wody. W przypadku stwierdzenia obecności bakterii chorobotwórczych w wodzie do kąpeli, państwowy powiatowy inspektor sanitarny obliguje właścicieli basenów do przeprowadzenia działań mających na celu poprawę jakości wody. W minionym roku wystąpiło okresowe zanieczyszczenie bakteryjne wody w małym basenie na terenie Parku Wodnego w Wilkasach. W wyniku prowadzonego postępowania uzyskano poprawę jakości wody. Jakość wody w nadzorowanych basenach na koniec roku oceniono jako dobrą.

W 2014 roku badano również wodę z basenów w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* – skontrolowane obiekty uzyskały ujemny wynik badania wody (bez wzrostu bakterii z rodzaju *Legionella*). Bakterie z rodzaju *Legionella* są czynnikiem etiologicznym legionelozy, czyli choroby zakaźnej układu oddechowego. Bakterie te znakomicie rozwijają się w naturalnych i sztucznych zbiornikach wodnych, urządzeniach klimatyzacyjnych, nawilżających oraz wszelkich urządzeniach rozpylających wodę. Do zakażenia dochodzi na skutek wdychania aerozolu powietrzno-wodnego zawierającego pałeczki *Legionella sp.*

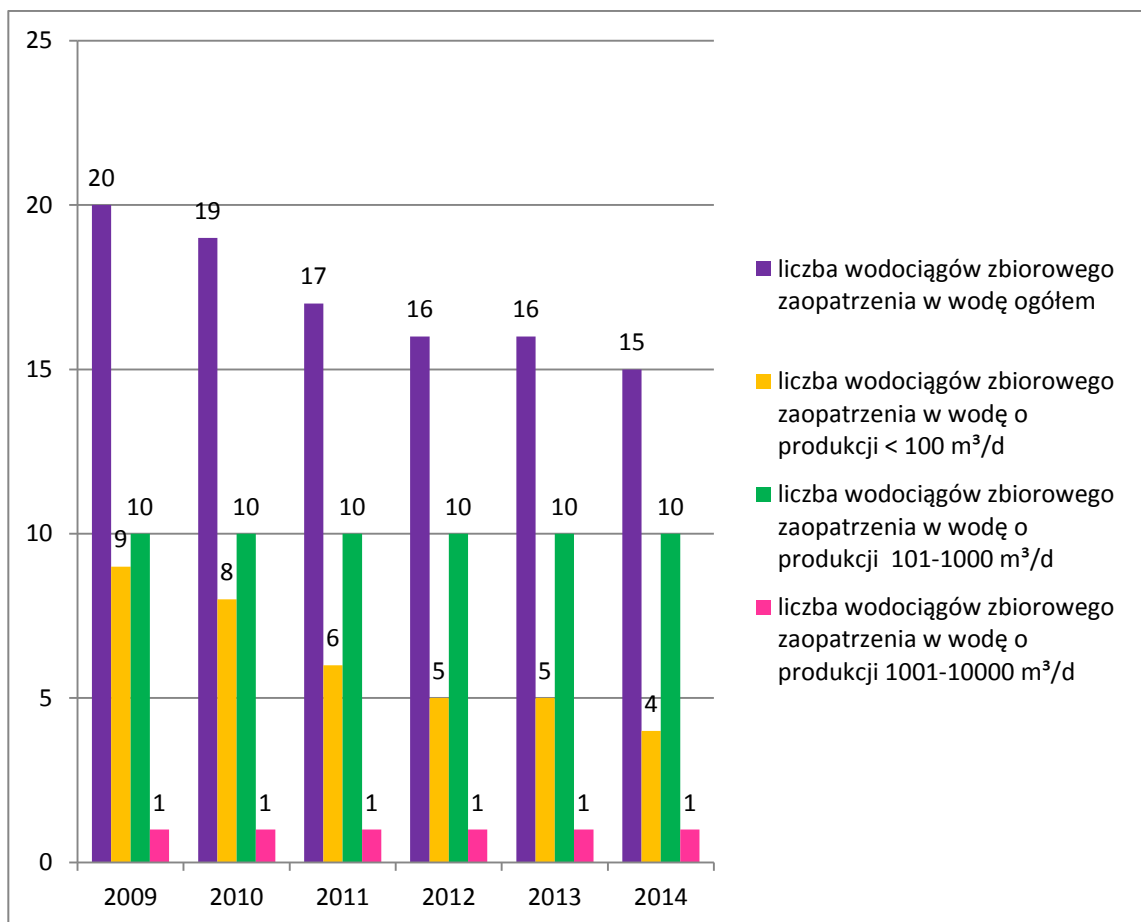
Monitoring jakości wody do spożycia

Podstawę zaopatrzenia w wodę do spożycia na terenie powiatu stanowią wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oparte na wodach podziemnych, które pierwotnie nie są zanieczyszczone

bakteriologicznie i nie wymagają stałej dezynfekcji wody. Chlorowanie stosuje się tylko w sytuacjach awaryjnych, w razie wtórnego zanieczyszczenia bakteriologicznego i profilaktycznie – po przeprowadzanych remontach i modernizacjach na ujęciach i sieciach wodociągowych. Cechą charakterystyczną wód podziemnych jest wysoka zawartość żelaza, manganu i jonu amonowego oraz związana z tym podwyższona mętność.

W 2014 roku wodę do spożycia 55.928 mieszkańcom naszego powiatu dostarczało 15 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę – zgodnie z ustawą z 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U z 2006 r. Nr 123, poz. 858, z późn. zm). Liczba wszystkich urządzeń wodnych do zaopatrywania w wodę w 2014 r. przedstawiała się następująco:

- wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę:
  - a) o wydajności <math><100\text{ m}^3/\text{d}</math> – 4
  - b) o wydajności $101-1000\text{ m}^3/\text{d}$ – 10
  - c) o wydajności $1001-10000\text{ m}^3/\text{d}$ – 1
- inne podmioty zaopatrujące w wodę do spożycia – 1

W 2014 roku liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w stosunku do roku 2013 zmniejszyła się o 1 - wodociąg Gawliki Małe (gmina Wydminy) podłączono do wodociągu Wydminy.

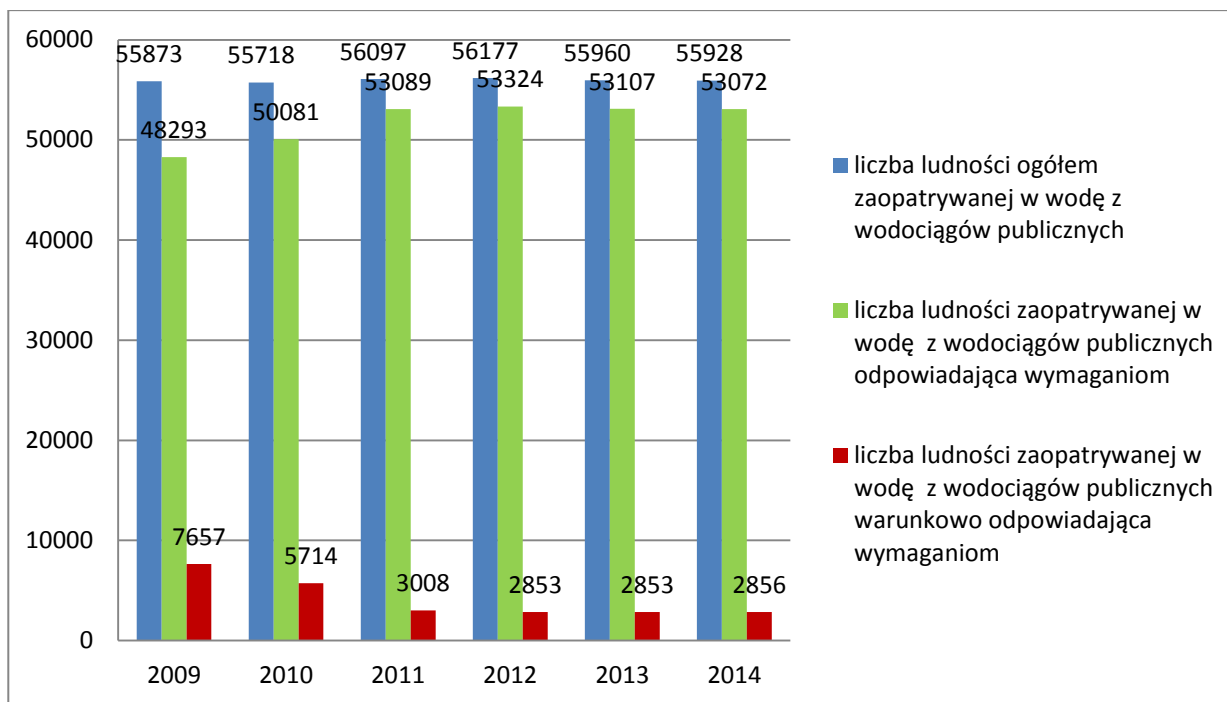
Okolo 98,18 % mieszkańców powiatu giżyckiego korzysta z wody wodociągowej, pozostali są zaopatrywani w wodę z ujęć prywatnych:

Gmina	Liczba ludności	Liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Liczba ludności zaopatrywanej z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Stopień zwodociągowania terenu w %
miasto Giżycko	29023	1	29023	100,00
miasto i gmina Ryn	5912	1	5892	99,66
gmina Giżycko	8333	4	8083	97,00
gmina Kruklanki	3205	2	3190	99,53
gmina Miłki	3936	2	3575	90,83
gmina Wydminy	6554	5	6165	94,06
razem	56963	15	55928	98,18

13 wodociągów na terenie naszego powiatu produkuje wodę odpowiadającą wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia. z 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.), a 2 wodociągi dostarczają wodę warunkowo odpowiadającą w/w rozporządzeniu (1 - wodociąg publiczny w gminie Wydminy – Ranty, gdzie stwierdzono ponadnormatywną mętność oraz zawartość żelaza / w styczniu 2015 roku mieszkańcy zostali podłączeni do wodociągu publicznego Wydminy / i wodociąg publiczny Miłki, gdzie stwierdzono ponadnormatywną zawartość manganu w Stacji Uzdatniania Wody, natomiast jakość wody na sieci dobra). W stosunku do tych wodociągów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku prowadzi postępowanie administracyjne. O warunkowej przydatności wody do spożycia decydują w głównej mierze podwyższone wartości żelaza i manganu, które świadczą o niewłaściwie prowadzonym procesie uzdatniania wody. Parametry te nie mają bezpośredniego wpływu na zdrowie ludzi, jednak budzą duże zastrzeżenia konsumentów ze względu na niepożądane zmiany cech organoleptycznych wody. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku nie stwierdzał braku przydatności wody spożycia.

Podsumowując, okolo 95% osób korzystających z wody wodociągowej było zaopatrywanych w wodę odpowiadającą wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia. z 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.) natomiast okolo 5% osób korzystających z wody wodociągowej było zaopatrywanych w wodę warunkowo odpowiadającą wymaganiom określonym w/w rozporządzeniu:

Higiena Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku

Państwowa Inspekcja Sanitarna w powiecie giżyckim

w 2014 roku obejmowała nadzorem 784 obiektów

żywnościowo-żywnieniowych, kontrolując w nich

przestrzeganie przepisów określających wymagania

sanitarno-higieniczne niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa żywności podczas produkcji,

magazynowania, transportu i obrotu środkami spożywczymi, materiałami

i wyrobami kontaktującymi się z żywnością oraz jakości żywienia w zakładach żywienia

zbiorowego zamkniętego.

W skontrolowanych 611 nadzorowanych obiektach (co stanowi 77,9 % zaewidencjonowanych) przeprowadzono 928 kontroli sanitarnych (w 2013 roku –1131), w tym 91 interwencyjnych (w 2013 roku -116).

W stosunku do podmiotów naruszających obowiązujące przepisy, w celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-higienicznego i usunięcia nieprawidłowości wydano 122 decyzji administracyjnych. Ponadto wydano 154 decyzji zatwierdzających i 21 decyzji o wykreśleniu z rejestru zakładów (ogółem wydano 297 decyzji).

Szczególnym nadzorem obejmowano zakłady, które w latach poprzednich wykazywały zły stan sanitarny oraz te, które produkują wyroby stwarzające największe zagrożenie o dużym znaczeniu populacyjnym, tzn. ciastkarnie, zakłady garmażeryjne i zakłady żywnościowe.

Wśród zagadnień tematycznych realizowanych w 2014 roku dużo uwagi poświęcono m.in.:

- ocenie stanu sanitarnego obiektów zlokalizowanych na trasach i w miejscowościach turystycznych oraz jakości zdrowotnej żywności i żywienia w tych obiektach;
- nadzorowi nad sposobem i poprawnością zagospodarowania niesprzedanego towaru mięsa i jego przetworów w zakładach obrotu oraz pieczywa i wyrobów ciastkarskich w zakładach produkcji i obrotu

Zakłady żywności i żywienia

Ocena stanu sanitarnego zakładów przeprowadzana jest na podstawie obowiązujących w kraju jednolitych kryteriów, tzw. arkuszy oceny stanu sanitarnego dla sześciu grup obiektów żywnościowo-żywnościowych - wszystkie oceniono jako zgodne z wymaganiami.

Do najistotniejszych nieprawidłowości odnotowywanych w zakładach sektora spożywczego skontrolowanych w 2014 roku należały:

- niewłaściwy stan techniczno-sanitarny obiektów (ściany, sufity, posadzki);
- zniszczony, zużyty sprzęt produkcyjny, urządzenia;
- nieprzestrzeganie w praktyce zasad Dobrych Praktyk Higienicznych /GHP/ Dobrych Praktyk Produkcyjnych /GMP/, m.in. w zakresie higieny osobistej personelu, monitorowania temperatury w urządzeniach chłodniczych, brak systematycznych zapisów dokumentujących realizację zasad GHP/GMP

Właściciele zakładów żywnościowo – żywnościowych modernizują je w miarę swoich możliwości finansowych i usuwają bieżące niezgodności, a ramach opracowanych i wdrożonych systemów GHP/GMP zapewniają, by produkowana i wprowadzana do obrotu żywność była bezpieczna dla konsumenta. Odnotowuje się zwiększającą się liczbę nowoczesnych urządzeń chłodniczych z automatyczną regulacją, co poprawia warunki przechowywania środków spożywczych łatwo psujących się i umożliwia ich właściwą segregację.

Warunki sanitarne w kontrolowanych blokach żywnościowych placówek oświatowo – wychowawczych na terenie naszego powiatu nie budziły zastrzeżeń.

Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz badań sanitarnych

W powiecie giżyckim od 2004 r. realizowany jest *Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu* tworzony na podstawie *Krajowego planu poboru próbek* na dany rok wskazujący liczbę i kierunki badań próbek żywności w zależności od liczby mieszkańców oraz liczby funkcjonujących obiektów produkcji żywności w powiecie. Niezależnie od

ustalonego planu, w przypadku wystąpienia podejrzenia niewłaściwej jakości żywności wprowadzanej do obrotu również pobierane są próbki.

W 2014 roku zbadano ogółem 129 próbek, w tym:

- 125 próbek żywności (krajowe i z importu)
- 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (1 krajowa, 3 z importu)

Badano między innymi:

- mleko i przetwory mleczarskie – 21 próbek (w tym lody - 9)
- wyroby cukiernicze i ciastkarskie – 21 próbek
- wyroby garmażeryjne i kulinarne – 4 próbki
- mięso, podroby i produkty mięsne – 7 próbek
- drób, podroby i produkty drobiarskie – 7 próbek
- środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego – 13 próbek
- zioła i przyprawy – 6 próbek

Jakość zdrowotna środków spożywczych

Ocenę jakości zdrowotnej środków spożywczych przeprowadzono na podstawie badań laboratoryjnych próbek żywności należących do 22 grup asortymentowych, zarówno produkcji krajowej, jak i z importu, tzn. pochodzących z innych krajów UE oraz z krajów trzecich. Zakres badań obejmował wiele parametrów dotyczących zanieczyszczeń mikrobiologicznych, biologicznych i fizycznych, parametrów fizykochemicznych, cech organoleptycznych i znakowania.

W 2014 r. zdyskwalifikowano 5 próbek – ze względu na parametry mikrobiologiczne - obecność pałeczek Salmonella w „mielonce z indyka”. Pozostałe wyniki badań próbek żywności były prawidłowe, zgodne z aktualnymi przepisami prawa żywnościowego.

W odniesieniu do żywności zagrażającej zdrowiu konsumentów podejmowano działania w ramach europejskiego Systemu

Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF).

W 2014 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku za

pośrednictwem Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

w Olsztynie oraz Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych (w Ełku, Olsztynie) otrzymał 25 powiadomień, celem podjęcia stosownych działań. Wśród otrzymanych 25 powiadomień 20 stanowiły powiadomienia alarmowe wymagające szybkiego wycofania produktów z obrotu, 5 - informacyjne.

W 18 przypadkach powiadomienia dotyczyły żywności, a w 2 - materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Powiadomienia alarmowe dotyczyły m.in.:

- obecności substancji alergennej - glutenu w mące kukurydzianej
- obecności pleśni i szkodników w migdałach

- przekroczenia dopuszczalnego poziomu rtęci w produkcie pn.: „rekin błękitny”
- stwierdzenia migracji niklu z wyrobie pn. „tarka do ziemniaków”

W celu wyeliminowania zagrożeń zgłoszonych w ramach Systemu RASFF Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku przeprowadził 57 kontroli w 31 obiektach obrotu. W toku przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono w obrocie produktów/wyrobów ujętych w powiadomieniach alarmowych.

Jakość żywienia w wybranych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego

Jakość żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego oceniono metodą oceny „teoretycznej” (jadłospisy, składniki pokarmowe).

W 2014 r. badaniami objęto 2 zakłady (stołówki przedszkolne), oceniono w nich jadłospisy dekadowe. W badanych jadłospisach dokonano 2 analiz ilościowych wartości odżywczej i energetycznej racji pokarmowych.

Oceniane jadłospisy dekadowe opracowane były zgodnie z zasadami racjonalnego żywienia dzieci. Serwowane I śniadania zawierały mleko w formie zupy z dodatkiem węglowodanowym (płatki, ryż, kasza), bądź napoju mlecznego (bawarka, kakao), II śniadania składały się zazwyczaj z kanapki z dodatkiem białkowym, owocowo-warzywnym oraz napoju. W każdym posiłku obiadowym wystąpiły produkty dostarczające pełnowartościowego białka zwierzęcego, m.in. mięso, ryby, drób, uwzględniono potrawy z wykorzystaniem roślin strączkowych, migdałów oraz nasion. Do posiłków serwowane były napoje. Dania uatrakcyjniane były poprzez surowe dodatki owocowo-warzywne m. in. jabłka, gruszki, banany oraz warzywa sezonowe – dynia.

W 2014 roku ocenę „teoretyczną” żywienia dzieci przeprowadzono w następujących placówkach:

- *Przedszkolu Miejskim Nr 4, 11-500 Giżycko, ul. Jagiełły 3 :*

w wyniku przeprowadzonej oceny stwierdzono, iż planowane żywienie nie w pełni pokrywało zapotrzebowanie żywionych na energię (83 % realizacji normy EAR czyli *średniego zapotrzebowania*), tłuszcz (89% realizacji normy EAR), wapń (52 % realizacji normy AI, *tj. wystarczającego spożycia*) i witaminę C (81% realizacji normy EAR).

- *Przedszkolu Miejskim Nr 1 z Oddziałem Integracyjnym 11- 500 Giżycko, ul. Drzymały 9 :*

w wyniku przeprowadzonej oceny stwierdzono, iż planowane żywienie nie w pełni pokrywało zapotrzebowanie żywionych na energię (78 % realizacji normy EAR) oraz tłuszcz (76% realizacji normy EAR). Dostarczono odpowiednią ilość wapnia (105% realizacji normy AI) oraz witaminy C (97% EAR).

objaśnienia:

EAR^{***} - średnie zapotrzebowanie

AI^{*} - wystarczające spożycie

W związku z powyższym Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Giżycku wystosowała pisma do dyrektorów szkół w sprawie podjęcia działań naprawczych.

Aktualnie nie istnieją przepisy prawne narzucające stosowanie zasad racjonalnego żywienia oraz norm żywienia i modelowych racji pokarmowych. W związku z tym, pracownicy inspekcji sanitarnej osobom odpowiedzialnym za jakość żywienia, udzielali instruktażu oraz przekazywali materiały dotyczące zasad prawidłowego żywienia.

W porównaniu z latami ubiegłymi jakość żywienia w stołówkach przedszkolnych uległa poprawie, poprzez wykorzystanie szerokiego asortymentu środków spożywczych, w tym produktów sezonowych. Zrezygnowano z gotowych wyrobów/półproduktów, wykluczono gotowe mieszanki przypraw zawierające glutaminian sodu, zastępując je aromatycznymi przyprawami.

Nadzór nad żywnością prozdrowotną

W roku 2014 w obiektach znajdujących się pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu żywności prozdrowotnej (suplementów diety, środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego i żywności wzbogacanej), przeprowadzono 4 kontrole, podczas których sprawdzano warunki sprzedaży oraz oceniano znakowanie.

Ocenę bezpieczeństwa suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego przeprowadzono na podstawie badań laboratoryjnych wykonanych zgodnie z *Planem poboru próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS na 2014 r.* Pobrano do badań ogółem 19 próbek środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, żywności wzbogacanej oraz suplementów diety, w kierunku: zanieczyszczeń mikrobiologicznych, parametrów chemicznych, zawartości substancji dodatkowych, znakowania. Wyniki badań próbek żywności prozdrowotnej były prawidłowe, zgodne z aktualnymi przepisami prawa żywnościowego.

Środowisko pracy

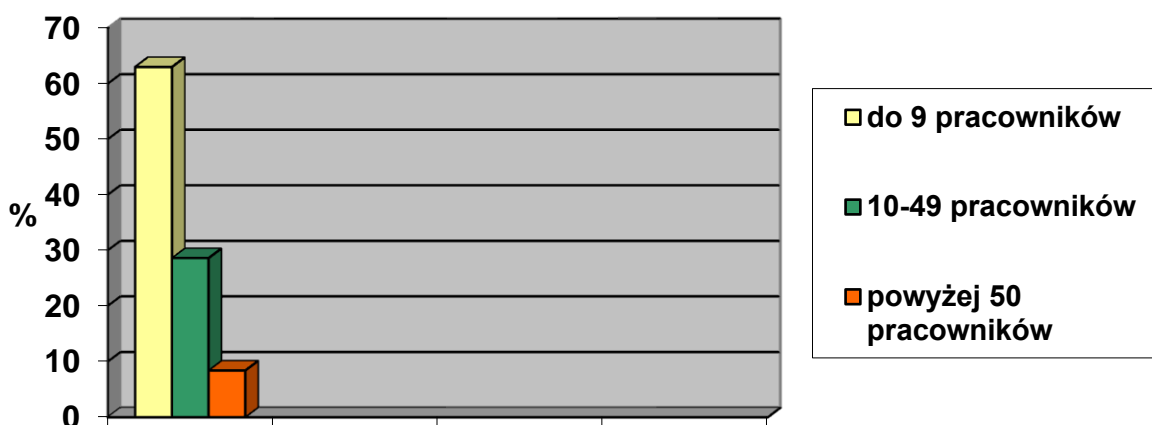
Higiena Pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawuje nadzór nad warunkami pracy polegający między innymi na ich ocenie, identyfikacji zagrożeń występujących na stanowiskach pracy, wykonywaniu pomiarów, badań stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz podejmowaniu działań mających na celu minimalizację niekorzystnego wpływu wymienionych czynników na zdrowie pracujących.

Tak jak w latach ubiegłych, bieżący nadzór nad środowiskiem pracy w 2014 roku związany był z egzekwowaniem od pracodawców obowiązków wynikających z krajowych i wspólnotowych aktów prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym głównie: kodeksu pracy, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, rozporządzeń Ministra Zdrowia w sprawie czynników rakotwórczych oraz szkodliwych czynników biologicznych, rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 REACH - w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów, rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP) wprowadzające w UE nowy system klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji chemicznych i mieszanin, ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach i ustawy o produktach biobójczych.

Pion higieny pracy sprawuje nadzór nad 227 zakładami pracy naszego powiatu, w których zatrudnionych jest 3958 osób. Struktura zakładów, uwzględniająca wielkość zatrudnienia, od lat utrzymuje się na tym samym poziomie.

Procentowa struktura zatrudnienia w zakładach pracy w powiecie giżyckim

Zdecydowana większość zakładów objętych nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (143 zakłady) to firmy małe, zatrudniające do 9 pracowników, 65 firm zatrudnia od 10 do 49 osób, 19 zakładów powyżej 50 pracowników, w tym 2 największe powyżej 250 osób to: Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska i „ES-SYSTEM” Wilkasy.

Główne branże w powiecie giżyckim objęte nadzorem higieny pracy to: przemysł spożywczy (zakłady produkujące: artykuły mleczarskie, piekarniczo-cukiernicze, mięsno-wędliniarskie), rolny (gospodarstwa rolne, mieszalnie pasz), drzewno-meblarski (tartaki, zakłady stolarskie), produkcja sprzętu oświetleniowego, produkcja maszyn do obróbki metalu i przyrządów pomiarowych, wyrobów metalowych (piece co, maszyny rolnicze, sита, siatka ogrodzeniowa, konstrukcje i części metalowe) i z tworzyw sztucznych (okna, łodzie, kajaki, inne drobne wyroby – asortyment w zależności od zamówienia). Wśród zakładów usługowych dominują warsztaty z branży samochodowej oraz drzewno-stolarskiej.

W 2014 roku przeprowadzono 104 kontrole (94 kontrole sanitarne w 62 zakładach i 10 postępowań w sprawie chorób zawodowych). Naruszenie wymogów higieniczno - zdrowotnych stwierdzono w 53% skontrolowanych zakładów.

Łącznie wydano 66 decyzji administracyjnych (10 dotyczących chorób zawodowych, 28 decyzji umarzających bądź prolongujących termin nakazów, 28 decyzji z nakazami).

Decyzje administracyjne zawierały 73 nakazy, dotyczące w szczególności:

- badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy – 17
- wymaganej dokumentacji (zaświadczenia ze szkoleń bhp, karty oceny narażenia zawodowego, różnego typu rejestry oraz dokumenty dotyczące niebezpiecznych mieszanin chemicznych) - 22
- złego stanu zaplecza higieniczno-sanitarnego oraz pomieszczeń pracy - 29

W latach 2013-2014 szczegółową kontrolą objęto zakłady przemysłu drzewnego. Podjęte działania przyczyniły się do poprawy warunków pracy osób zatrudnionych w tej branży. Zapoznano się z lokalizacją i zakresem działalności nowych zakładów przemysłu drzewnego. Z 22 nowych zakładów (nie ujętych dotychczas w ewidencji) 8 skontrolowano i objęto nadzorem. W pozostałych 14 - kontroli nie dokonano, ponieważ działalność jest zawieszona lub zlikwidowana, albo prowadzone są samodzielnie przez właścicieli.

Łącznie w 13 zakładach przeprowadzono 32 kontrole, wydano 12 decyzji administracyjnych zawierających 41 nakazy. Do końca 2014 roku wyegzekwowano 4 decyzje w całości, pozostałe z terminem wykonania w latach 2015-2016.

Ocena środowiska pracy i narażenia zawodowego

W 2014 na terenie powiatu giżyckiego pozostaje 7 zakładów, w których występuje przekroczenie najwyższych dopuszczalnych norm czynników fizycznych (głównie hałasu). W jednym zakładzie nadal toczy się postępowanie z 2013 roku (obecnie na etapie prolongaty terminu do czerwca 2015 r., ponieważ wykonane dotychczas badania nie przyniosły wymaganego efektu). Na początku 2014 r. zakończono toczące się postępowanie w kolejnym zakładzie. Ponadto skontrolowano 2 zakłady, w których przedstawiono aktualne sprawozdania z badań i pomiarów czynników szkodliwych. Wartości NDN (Najwyższych Dopuszczalnych Natężeń) utrzymują się powyżej normy, co związane jest ze specyfiką prowadzonej działalności, jednak oscylują w możliwie najniższych do osiągnięcia poziomach.

W powiecie giżyckim przekroczenia normatywów higienicznych dotyczą przede wszystkim hałasu, w narażeniu pracuje 115 osób, co stanowi 2,9% ogółu zatrudnionych.

Czynniki rakotwórcze

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Giżycku aktualnie znajdują się 3 zakłady, w których pracownicy narażeni są bądź mają kontakt z czynnikami rakotwórczymi. W ubiegłym roku nie funkcjonowała poradnia onkologiczna i oddział chemioterapii dziennej. W 2014r. przeprowadzono kontrolę w 1 zakładzie, w którym narażonych jest 6 pracowników.

W nadzorowanych zakładach pracy na terenie powiatu giżyckiego występują dwa procesy produkcyjne, w wyniku których dochodzi do uwolnienia substancji, preparatów lub czynników rakotwórczych lub mutagennych, tj.:

- procesy technologiczne związane z narażeniem na działanie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych obecnych w sadzach, smołach i pakach węglowych (zakład kominarski)
- prace związane z narażeniem na pył drewna twardego (wyniki pyłowych zanieczyszczeń powietrza nie przekraczają wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia)

Inne czynności, przy których występuje kontakt z czynnikami rakotwórczymi są to:

- prace przy wykonywaniu oznaczeń laboratoryjnych w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi jakimi są stosowane substancje i mieszaniny chemiczne

Nieprawidłowości podczas kontroli nie stwierdzono.

Substancje i mieszaniny chemiczne

Nadzór Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu giżyckiego w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o substancjach i mieszaninach chemicznych, produktach biobójczych oraz nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 prowadzony był bezpośrednio w zakładach pracy i u podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych. Na terenie powiatu nie zewidencjonowano importerów wprowadzających do obrotu spoza terytorium Unii Europejskiej substancji i mieszanin chemicznych. Jak wynika z danych kontroli większość podmiotów gospodarczych podlegających przepisom z zakresu substancji chemicznych i ich mieszanin to dalsi użytkownicy, tj. branża budowlana, meblarstwo, produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych, przemysł metalowy oraz pozostała indywidualna działalność usługowa.

W roku 2014 przeprowadzono łącznie 36 kontroli w zakresie substancji i mieszanin chemicznych, co stanowi 38% ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli. W 7 przypadkach stwierdzono naruszenie przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin. PPIS w Giżycku wystawił 2 decyzje administracyjne mające na celu usunięcie zaistniałych nieprawidłowości (wykonane w 2014r.).

Produkty biobójcze

Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez PSSE w Giżycku w 2014 roku 30 podmiotów wprowadzało do obrotu produkty biobójcze. Przeprowadzono 1 kontrolę w tym zakresie, tj. u podmiotu prowadzącego handel detaliczny oraz 14 kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Prekursory narkotyków kat. 2 i 3

Na terenie naszego powiatu w 2014 roku prekursory narkotyków kategorii 2 i 3 wprowadzały do obrotu 4 podmioty. Zewidencjonowano 11 podmiotów stosujących prekursory narkotyków kategorii 2 i 3. Przeprowadzono 3 kontrole podmiotów stosujących prekursory. Nie stwierdzono naruszenia obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W powiecie giżyckim narażenie pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne występuje w 66 zakładach, co stanowi ok. 29% wszystkich zakładów będących w ewidencji. W 2014 roku skontrolowano 15 zakładów, w których ogółem narażonych było na szkodliwe czynniki biologiczne 340 osób. Przeprowadzono 23 kontrole w zakresie zagrożeń biologicznych. Stwierdzone nieprawidłowości podczas kontroli dotyczyły faktu, iż

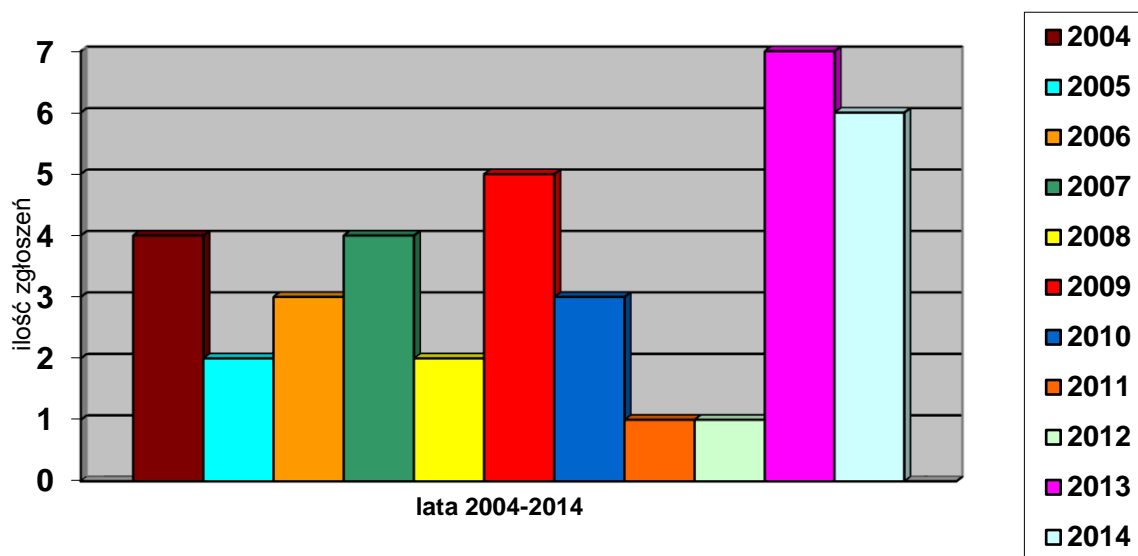
- w ryzyku zawodowym nie uwzględniono czynników biologicznych – w 3 zakładach.

W związku ze stwierdzeniem naruszenia wymagań higieniczno-zdrowotnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku wydał 3 decyzje administracyjne (jedna dotychczas nie wykonana - prolongata terminu do września 2015r.).

Choroby zawodowe

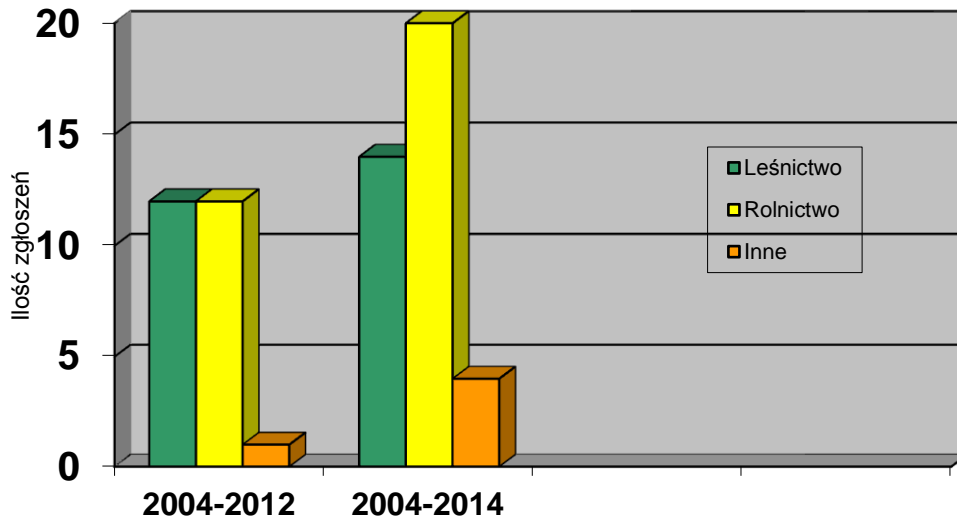
W 2014 roku wydano 9 decyzji stwierdzających chorobę zawodową i 1 decyzję o braku podstaw do jej stwierdzenia.

Od 2013 roku wyjątkowo wzrosła ilość zgłoszeń dotyczących podejrzenia choroby zawodowej spowodowanych ukąszeniem przez kleszcze. W 2014 r. ilość zgłoszeń utrzymywała się na równie wysokim poziomie, co obrazuje poniższy wykres:

Nastąpiła również zmiana grupy zawodowej. Do roku 2012 choroby odkleszczowe dotykały w równym stopniu pracowników leśnictwa i rolnictwa. W 2014 roku wśród 6 zgłoszeń podejrzenia boreliozy, jako choroby zawodowej – 3 przypadki dotyczyły rolników indywidualnych, 2 pracowników leśnych (leśniczy i drwal) oraz monter z branży gazowniczej:

Ilość zgłoszeń dotyczących chorób odkleszczowych w poszczególnych grupach zawodowych

Z powyższego wynika, jak wielkie znaczenie ma profilaktyka (stosowanie ubrań ochronnych, preparatów odstrasżających kleszcze – repelentów, szczepień przeciwko KZM i innych działań ochronnych) oraz wiedza i świadomość zagrożeń chorobami przenoszonymi przez kleszcze.

Higiena dzieci i młodzieży

Pion Higieny Dzieci i Młodzieży Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu giżyckiego w roku 2014 sprawował nadzór nad 45 stałymi zakładami nauczania i wychowania oraz zajmował się zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu podczas wypoczynku zimowego i letniego. W elektronicznej bazie danych Ministerstwa Edukacji Narodowej na terenie powiatu giżyckiego zarejestrowano ogółem 166 turnusów wypoczynkowych (w roku 2013 było – 128). Większość z nich (151) zorganizowano w trakcie letnich wakacji, pozostałe (15) odbyły się w trakcie ferii zimowych.

W nadzorowanych obiektach kontrolowano przestrzeganie przepisów określających wymagania dotyczące higieny procesu nauczania oraz higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych i ośrodkach wypoczynku. W trakcie całego roku 2014 w zakładach nauczania i

wychowania oraz placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży pracownicy higieny dzieci i młodzieży przeprowadzili ogółem 214 kontroli sanitarnych.

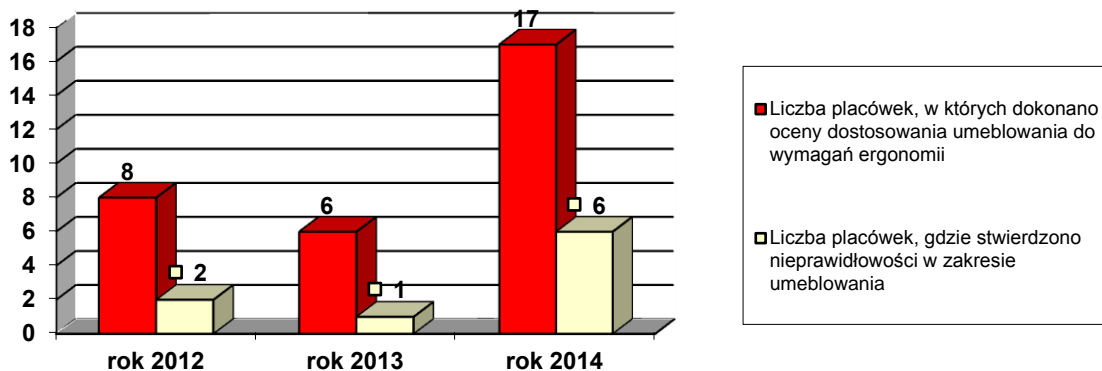
W tym okresie wydano 32 decyzje administracyjne, wystawiono 20 decyzji płatniczych na kwotę 1018 zł. Mandatów nie nakładano, postanowień i tytułów wykonawczych nie wystawiano.

Stan placówek oświatowo-wychowawczych zlokalizowanych na terenie powiatu giżyckiego ulega systematycznej poprawie i należy go ocenić jako dobry. Wszystkie zakłady nauczania i wychowania posiadają instalację wodociągową i dostęp do kanalizacji miejskiej lub posiadają szambo.

Jednym z działań podejmowanych przez pion higieny dzieci i młodzieży w 2014 roku było dążenie do zapewnienia wszystkim uczniom i przedszkolakom *stanowisk pracy* dostosowanych do wymagań ergonomii. Prawidłowe stanowisko pracy ucznia (tj. ławka/stolik i krzesło), które jest właściwie ze sobą zestawione zapobiega powstawaniu wad postawy lub pogłębianiu już istniejących, a także zapewnia młodemu organizmowi komfortowe warunki w procesie uczenia się.

Ogółem zbadano 2089 dzieci w 17 placówkach, z tego w 6 placówkach nieprawidłowo siedziało 227 dzieci - stanowi to 11% wszystkich zbadanych stanowisk.

Najwięcej nieprawidłowych stanowisk pracy było w 3 placówkach niepublicznych i placówkach publicznych t.j.: Punkcie Przedszkolnym Bł. Franciszka z Fatimy w Giżycku, Szkole Podstawowej Nr 7 w Giżycku, Zespole Szkół Nr 1 w Giżycku.

Poza badaniem dostosowania stanowisk pracy uczniów do wymagań ergonomii pracownicy Higieny Dzieci i Młodzieży kontrolowali przestrzeganie przepisów określających wymagania dotyczące *higieny procesu nauczania* w zakresie : równomierności obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia w tygodniowych rozkładach zajęć lekcyjnych – oceniono rozkłady zajęć w 43 oddziałach w 7 placówkach. Badaniami objęto szkoły podstawowe, gimnazja oraz szkoły podstawowe i gimnazja wchodzące w skład zespołów szkół - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Pracownicy higieny dzieci i młodzieży w 2014 roku zajmowali się również oceną badań *natężenia oświetlenia sztucznego* w podległych placówkach.

Pomiary zostały wykonane na zlecenie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Giżycku przez

Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kętrzynie w 3 placówkach publicznych w 53 pomieszczeniach. Oświetlenie elektryczne niezgodne z PN wystąpiło w 3 placówkach (Zespół Szkół Nr 1 w Giżycku, Gimnazjum Nr 1 i Nr 2 w Giżycku) w 9 pomieszczeniach na stolikach i 29 pomieszczeniach przy tablicy, gdzie wszczęto postępowanie administracyjne i wystawiono 3 decyzje z nakazem poprawy oświetlenia elektrycznego.

Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

W trakcie wykonywanych czynności kontrolnych w placówkach zwracano szczególną uwagę na wyposażenie zapewniające odpowiednie warunki do utrzymania higieny osobistej, dostęp do ciepłej bieżącej wody, mydła w dozownikach, suszarek do rąk lub ręczników jednorazowych oraz papieru toaletowego w kabinach wc. W trakcie czynności kontrolnych oceniano stan sanitarno-techniczny pomieszczeń sanitarnych oraz sprawność techniczną urządzeń. Zapewnienie dzieciom i młodzieży prawidłowych warunków utrzymania higieny osobistej jest podstawą zachowania należytych warunków sanitarnych we wszystkich placówkach. Jak wynika z przeprowadzonych kontroli, w zakładach nie brakuje środków finansowych na papier do osuszania rąk, mydło czy papier toaletowy.

Nadzór nad sezonowym wypoczynkiem dzieci i młodzieży

Na terenie powiatu giżyckiego, w okresie zimy i lata w dniach wolnych od nauki organizowano wypoczynek dla dzieci i młodzieży szkolnej. W okresie ferii zimowych zgłoszono 15 turnusów wypoczynku. W okresie letnich wakacji w elektronicznej bazie wypoczynku zarejestrowano 151 turnusów wypoczynkowych. Ogółem z wypoczynku skorzystały 4393 osoby.

W nadzorowanych placówkach kontrolowano przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do używanego sprzętu. W trakcie trwania ferii zimowych pracownicy pionu higieny dzieci i młodzieży skontrolowali ogółem 14 turnusów, przeprowadzając w nich 14 kontroli sanitarnych, w tym wszystkie wspólnie z pracownikami działu higieny żywienia, żywności i przedmiotów użytku.

Obiekty, w których odbywał się wypoczynek przygotowano prawidłowo, a organizatorzy zadbali o właściwe warunki sanitarne.

Podczas wakacji skontrolowano 81 turnusów letniego wypoczynku, przeprowadzając ogółem 84 kontrole sanitarne (w tym 2 kontrole interwencyjne). W wyniku prowadzonego nadzoru sanitarnego stwierdzono, że: na 5 turnusach nie zapewniono właściwych warunków sanitarno-higienicznych (m.in. zagęszczenie w pokojach, brak wystarczającej ilości miejsca na przetrzymywanie rzeczy osobistych, zniszczone wyposażenie pokoi, brak warunków do suszenia odzieży).

W większości placówek organizatorzy zadbali o atrakcyjny i zdrowy wypoczynek odbywający się we właściwych warunkach sanitarno – higienicznych.

Poprawa stanu sanitarnego zakładów nauczania i wychowania

W wyniku prowadzonego nadzoru w roku 2014 przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku uzyskano poprawę stanu sanitarnego szeregu zakładów nauczania i wychowania:

- przeprowadzono remonty bieżące w placówkach
- uzyskano poprawę umeblowania poprzez zakup nowych stanowisk pracy ucznia do pracowni komputerowej w Zespole Szkół w Kruklankach
- wymieniono urządzenia sanitarne w Przedszkolu Nr 1 w Giżycku i Szkole Podstawowej w Boćwinie
- zarejestrowano i objęto nadzorem „Quizer” Rodzinne Centrum Rozrywki w Giżycku, ul. Mickiewicza 26/1

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu giżyckiego w 2015 roku będą zmierzały do:

- systematycznego podnoszenia standardu zakładów nauczania i wychowania,
- dalszego eliminowania ze szkół czynników uciążliwych ze środowiska pracy ucznia,
- zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu na turnusach wypoczynkowych organizowanych w trakcie ferii zimowych i letnich wakacji,
- dalszego podnoszenia świadomości społecznej wśród uczniów i rodziców w celu tworzenia właściwych warunków pracy ucznia w szkole i domu.

Zwalczanie chorób zakaźnych i szczepienia ochronne

W przypadku większości chorób zakaźnych sytuacja epidemiologiczna w powiecie giżyckim systematycznie się poprawia. Podobnie jak w latach ubiegłych, nie zarejestrowano zachorowań na dur brzuszny, błonicę, wściekliznę u ludzi, poliomyelitis oraz na odrę.

Na podstawie zgłoszeń lekarskich zarejestrowano w 2014 roku w naszym powiecie 641 zachorowań lub podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia, z tego hospitalizowanych było 212 osób. Pracownicy sekcji epidemiologii w 2014 roku przeprowadzili 353 kontrole w tym: 228 dochodzeń epidemiologicznych, dotyczących opracowania chorób zakaźnych i 125 kontroli sanitarnych w placówkach służby zdrowia.

Zatrucia pokarmowe

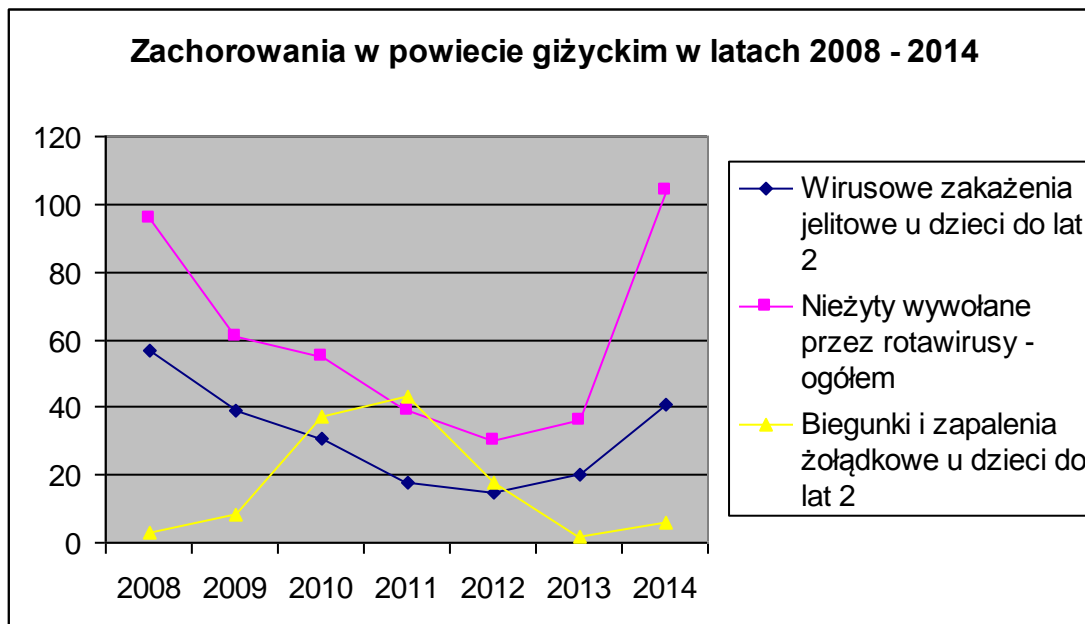
W powiecie giżyckim od wielu lat dominującym czynnikiem etiologicznym bakteryjnych zatruc pokarmowych są odzwierzęce typy pałeczek *Salmonella*, wśród których dominuje *Salmonella enteritidis*. W 2014 r. wskaźnik zapadalności zwiększył się prawie dwukrotnie. Zgłoszono 8 przypadków zakażeń pałeczką *Salmonella*. Ognisk zatruc pokarmowych nie zarejestrowano:

Wskaźniki zapadalności (liczba zachorowań / 100 tys. mieszkańców) na salmonellozę w latach 2008-2014 w kraju, województwie i powiecie:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	24,9	26,8	25,5	22,7	21,9	19,6	21,8
Województwo	27,1	23,2	37,1	40,3	24,5	35,1	25,4
Powiat giżycki	34,2	24,1	31,8	23,0	22,6	6,9	14,02

Biegunki u dzieci do lat dwóch

Liczba biegunek u dzieci do lat dwóch wywołana przez biologiczne czynniki chorobotwórcze przedstawia się w naszym powiecie w sposób następujący:

Przyczyną największej liczby zachorowań wśród dzieci do lat dwóch w naszym powiecie były nieżyty wywołane przez rotawirusy, a także wirusowe zakażenia jelitowe. W 2014 roku, odnotowano znaczny wzrost liczby tych zachorowań (zarejestrowano 104 zachorowania na nieżyty wywołane przez rotawirusy, 41 zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe oraz 6 biegunek i zapaleń żołądkowych).

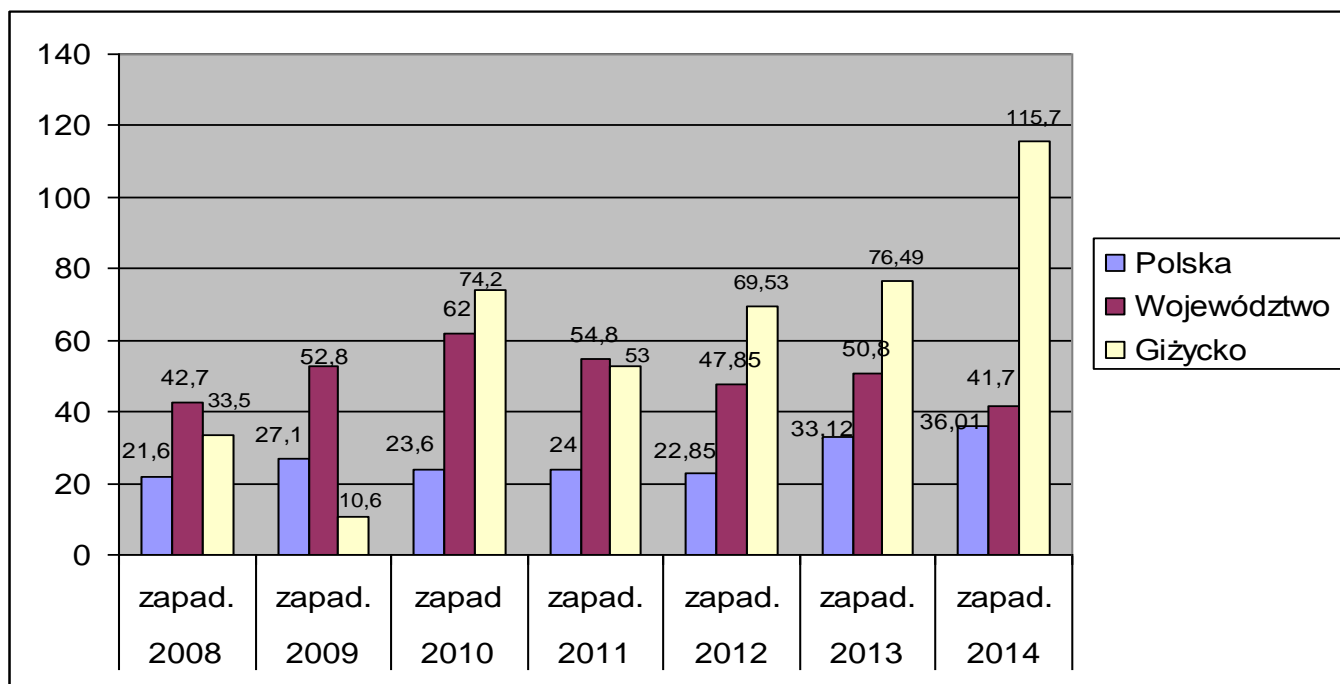
Choroby przenoszone przez kleszcze

Problemem naszego powiatu, z uwagi na endemiczne występowanie zakażonych kleszczy są wysokie (ponad trzykrotnie wyższe niż w kraju) współczynniki zapadalności na boreliozę i kleszczowe zapalenie mózgu.

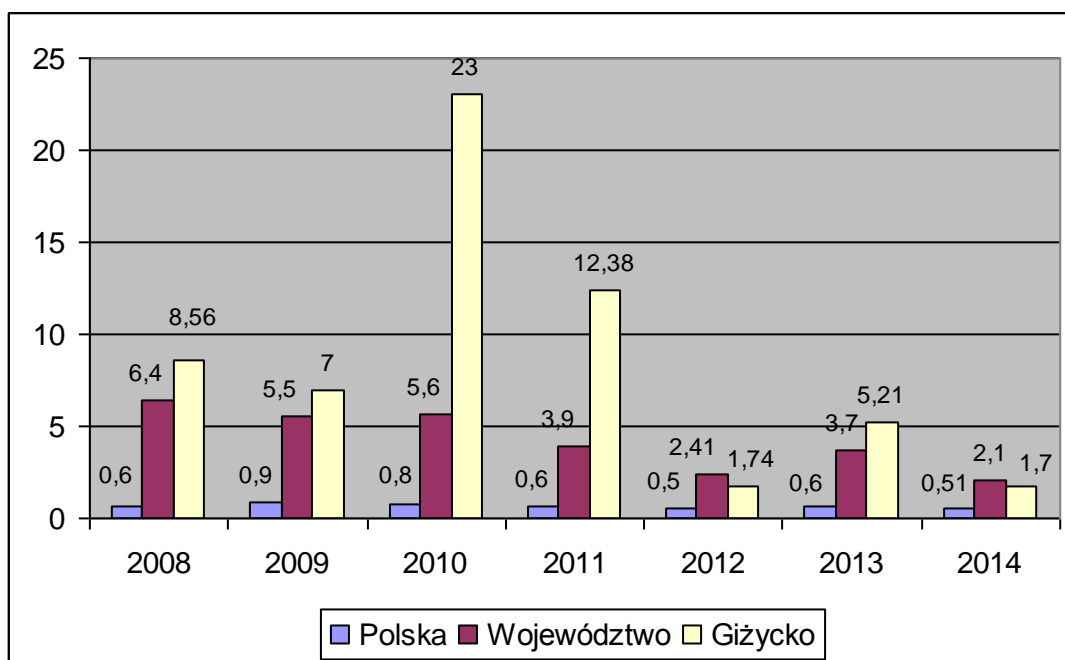
W 2014 roku nieobowiązkowym szczepieniom ochronnym przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu poddały się w powiecie giżyckim 173 osoby. Odnotowano wzrost liczby zaszczepień w stosunku do roku poprzedniego (w 2013 roku szczepieniu poddały się 94 osoby):

Lata	Ilość osób zaszczepionych
2008	125
2009	130
2010	108
2011	115
2012	58
2013	94
2014	173

Wskaźniki zapadalności na boreliozę w Polsce, województwie warmińsko-mazurskim i powiecie giżyckim w latach 2008-2014:

Wskaźniki zapadalności na wirusowe zapalenie mózgu przenoszone przez kleszcze w Polsce, województwie warmińsko-mazurskim i powiecie giżyckim w latach 2008-2014:

Ospa wietrzna

W 2014 roku odnotowano wzrost liczby zachorowań na ospę wietrzną z 250 w 2013 roku, do 280 przypadków w 2014 roku, co przedstawia poniższy wykres:

Pokąsania i kontakty osób ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę

Wśród ogólnej liczby pokąsań i kontaktu osób ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę obserwuje się w naszym powiecie wysoki odsetek podjętych szczepień przeciwko wściekliznie. Większość tych osób została zakwalifikowana przez lekarzy do szczepień w wyniku pokąsania przez bezpańskie psy i koty:

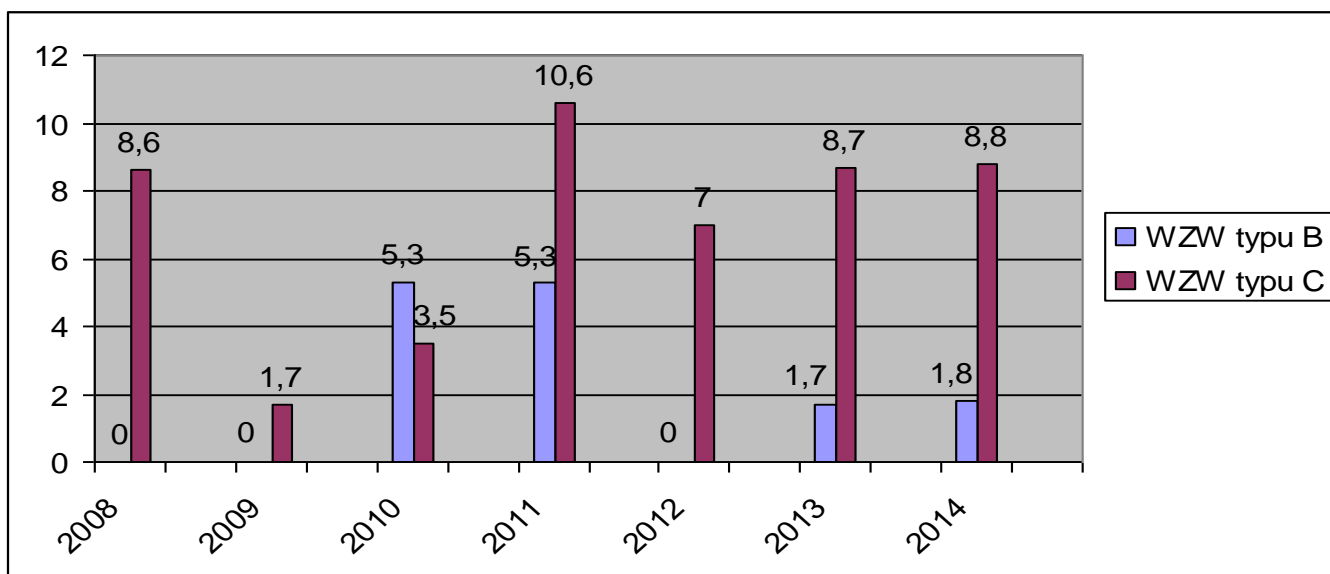
Lata	Pokąsania ogółem	Ilość osób poddanych szczepieniom p/wściekliznie	Odsetek osób zaszczepionych
2008	97	19	19,5%
2009	75	15	20,0%
2010	102	20	19,6%
2011	96	26	27,1%
2012	68	15	22,0%
2013	90	20	22,2%
2014	112	33	29,5%

Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A, B i C

Od kilku lat nie zarejestrowano w powiecie giżyckim zachorowań na wzw A (pokarmowe). W przypadku przewlekłego wzw typu B w 2014 roku, podobnie jak 2013 roku, zarejestrowano 1 zachorowanie (wsk. zap. 1,7). W przypadku wzw typu C zarejestrowano 5 zachorowań w 2014 roku, wskaźnik zapadalności na 100 tys osób wynosi 8,8.

Wskaźniki zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby w powiecie giżyckim w latach 2008-2014:

Lata	WZW typu A	WZW typu B	WZW typu C
2008	1,7	0	8,6
2009	0	0	1,7
2010	0	5,3	3,5
2011	0	5,3	10,6
2012	0	0	7,0
2013	0	1,7	8,7
2014	0	1,8	8,8

Grypa

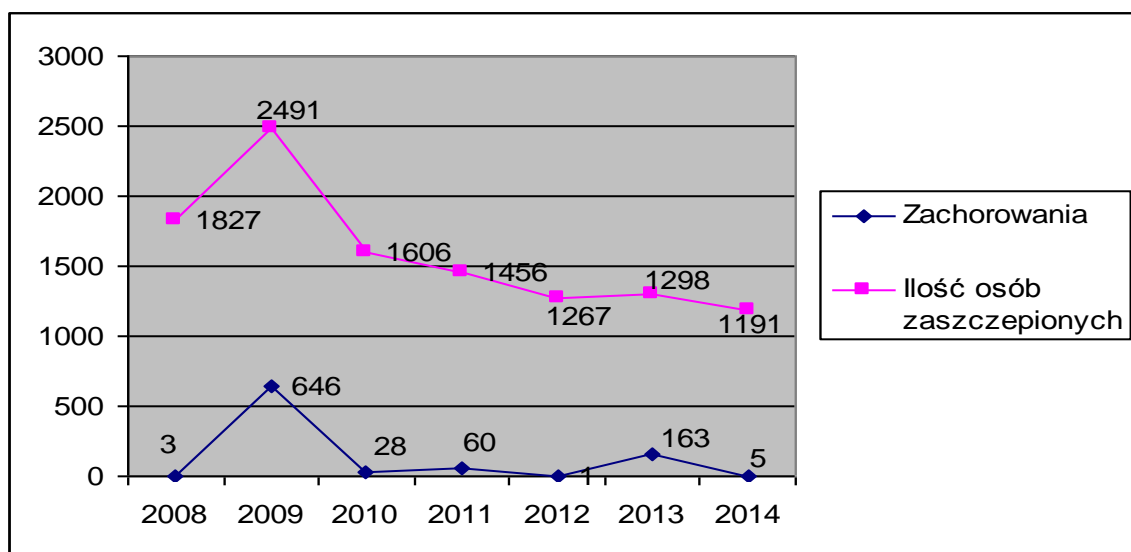
W 2014 r. wirus grypy był przyczyną 5 (?) zgłoszonych przez lekarzy przypadków podejrzenia zachorowań w naszym powiecie, z czego żaden nie został potwierdzony. W 2013 r. zgłoszono 163 przypadki podejrzenia, zachorowania na grypę, z czego 5 uzyskało potwierdzenie.

Poniższa tabela przedstawia zgłoszone podejrzenia i zachorowania na grypę w latach 2008-2014:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	227.346	1.081.974	550.573	1.081.974	1.457.023	3.157.129	3.134.408
Województwo	4.507	74.866	13.923	32.893	20.018	50.753	31.426
Powiat giżycki	3	647	28	60	1	163	5

Poniższy wykres przedstawia ilość wykonanych szczepień przeciw grypie, w stosunku do zachorowań na grypę i infekcje grypopochodne w naszym powiecie w latach 2008-2014:

Od 2014 r. inspekcja sanitarna prowadzi rejestry nowo wykrytych zachorowań na gruźlicę, HIV i AIDS oraz prowadzi rejestry zachorowań na choroby weneryczne, na podstawie zgłoszeń dokonywanych przez placówki ochrony zdrowia.

Nowo wykryte zachorowania na gruźlicę, HIV, AIDS, kiłę i rzeżączkę w kraju, województwie i powiecie giżyckim w 2014 roku:

	Kraj		Województwo		Powiat	
	zachorowania	zapadalność	zachorowania	zapadalność	zachorowania	zapadalność
Gruźlica	brak danych	brak danych	164	1,3	8	14,02
HIV	1151	2,99	23	1,6	3	5,26
AIDS	154	0,4	6	0,4	0	0
Kiła	1208	3,14	45	3,1	4	7,1
Rzeżączka	455	1,18	13	0,9	0	0

Stan sanitarno-techniczny placówek służby zdrowia

W 2014 roku inspekcja sanitarna w powiecie objęła nadzorem 134 obiekty świadczące usługi lecznicze. Przeprowadzono 125 kontroli sanitarnych, w tym 10 kontroli punktów szczepień. Pracownicy sekcji epidemiologii wydali 12 decyzji administracyjnych, w tym 11 merytorycznych i 1 płatniczą. Mandatów karnych nie nałożono.

Stan sanitarno-techniczny placówek świadczących usługi zdrowotne jest zadawalający i systematycznie się poprawia. Podmioty lecznicze i praktyki zawodowe są systematycznie modernizowane i wyposażone w brakujący sprzęt medyczny i urządzenia, dostosowując je do obowiązujących przepisów.

Szczepienia ochronne

Sekcja epidemiologii ds. szczepień ochronnych Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Giżycku nadzoruje oraz koordynuje wykonanie w powiecie giżyckim rządowego programu uodpornienia wrażliwych populacji (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia dotyczącego Programu Szczepień Ochronnych) w 13 placówkach służby zdrowia.

W 2014 roku realizacja programu obowiązkowego uodpornienia populacji do 19 roku życia w powiecie giżyckim wynosiła:

- szczepienia pierwotne przeciwko *blonicy, tężcowi i krztuścowi w pierwszym roku życia* - wykonano w 63,3 % (wymagane >55%)
- przeciwko *odrze, śwince i różyczce w drugim roku życia* - wykonano w 95,5% (wymagane >95%)
- szczepienia przeciwko *blonicy, tężcowi i krztuścowi w szóstym roku życia* - wykonano w 97,2%
- przeciwko *odrze, śwince i różyczce w 10 r.ż. roku życia* - wykonano w 97,1%
- przeciwko *blonicy, tężcowi i krztuścowi w 19 r.ż roku życia* - wykonano w 99%

W powiecie giżyckim cały personel wykonujący szczepienia ochronne (pielęgniarki i położne) posiada wymagane rozporządzeniem Ministra Zdrowia kursy specjalistyczne ze szczepień ochronnych.

Sekcja Szczepień prowadzi również:

- nadzór i kontrolę realizacji obowiązkowych oraz zalecanych szczepień ochronnych (Program Szczepień Ochronnych) w punktach szczepień na terenie powiatu, w tym nadzór nad realizacją Wojewódzkiego Terminarza Szczepień
- sporządzanie powiatowego zamówienia na szczepionki oraz ich dystrybucję do terenowych punktów szczepień, prowadzenie elektronicznej formy nadzoru nad dystrybucją szczepionek
- sporządzanie raportów związanych z działalnością sekcji
- monitorowanie niepożądanych odczynów poszczepiennych
- nadzór nad bezpieczeństwem przechowywania preparatów szczepionkowych.

Powyżej średniej krajowej zrealizowane zostało również w naszym powiecie w 2014 roku wykonanie *szczepień nieobowiązkowych, ale zalecanych (nie finansowanych ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia)*. Zaszczepiono 2586 osób, z czego:

- p/ grypie – 1191 osób (w 2013 r. – 1296)
- p/ wzw B – 607 osób (w 2013 r. – 657)
- p/ wzw A – 44 osoby (w 2013 r. – 41)

- p/ Kleszczowemu Zapaleniu Mózgu – 173 osoby (w tym 60-ciu pracowników z Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Giżycku), w 2013 r. – 94 osoby
- p/ meningokokom – 6 osób (w 2013 r. – 23)
- p/ ospie wietrznej – 46 osoby (w 2013 r. – 33)
- p/ rakowi szyjki macicy – 10 osób (w 2013 r. – 11)
- p/ rotawirusom – 199 osób (w 2013 r. – 204)
- p/ pneumokokom – 302 osoby (w 2013 r. – 247)
- p/ durowi brzuszному – 8 osób (w 2013 r. – 30)

Ponadto, ze wskazań indywidualnych , uodporniono w 2014 roku 979 osób narażonych na zakażenie tężcem.

Bardzo dobre wykonanie masowych szczepień populacji do 19 roku życia przeciw chorobom zakaźnym pozwoliło utrzymać tzw. zbiorowiskową odporność społeczności powiatu. Efektem takich działań jest wzrost odsetka populacji niewrażliwej na choroby zakaźne, przeciw którym wykonywane były szczepienia ochronne oraz spadek współczynników zapadalności na te choroby.

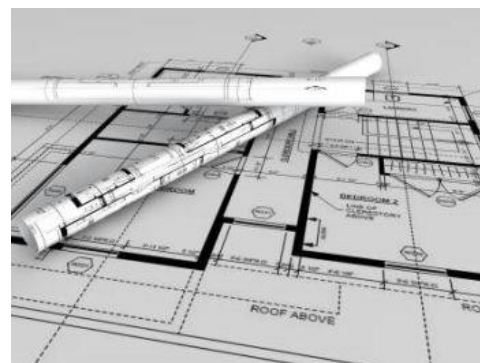
Niemniej niepokój budzą odmowy szczepień dzieci przez rodziców – zwolenników tzw. ruchów antyszczepionkowych. W naszym powiecie odsetek dzieci nieszczepionych to 0,2% (19 osób) w stosunku do ogólnej liczby podlegających szczepieniom obowiązkowym (9.552 osób).

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Zakres działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego określa art. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zadania ZNS dotyczą w szczególności:

1. opiniowania projektów planów zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego rozwoju gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
2. uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących:
  - budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych,

- nowych materiałów i procesów technologicznych przed ich zastosowaniem w produkcji lub budownictwie;

3. uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych, statków morskich oraz środków komunikacji lądowej.

W obecnym stanie prawnym ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z póź. zm.) obowiązującej od października 2010 r., wojewódzki inspektor sanitarny jest właściwy do opiniowania studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego rozwoju gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Z kolei te same zagadnienia (tj. opiniowanie studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) w oparciu o inną ustawę – z dnia 24 października 2013 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – (Dz. U. poz. 1235 ze zm.) są przedmiotem działania państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych. Uwzględniając zapisy ustawy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku uzgadnia zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W następnej kolejności opiniuje miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, jak również zmiany tych planów (większość uzgadnianych w tym obszarze dokumentów stanowią miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące pojedyncze jednostki osadnicze i ich rozszerzenie oraz miasta i fragmenty miast jak również małych miejscowości).

Działania planistyczne pobudzają przyjmowanie rozwiązań proekologicznych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki energetycznej, gospodarki odpadami, infrastruktury drogowej co ma znaczący wpływ na poprawę stanu sanitarno-higienicznego miast, gmin i osiedli wiejskich.

Nieodłączne przy rozpatrywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest analizowanie prognozy oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia skutki dla środowiska, w tym zdrowia ludzi, wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu na którym mogą wzrosnąć emisje zanieczyszczeń, niekontrolowane wprowadzanie ścieków do wód i do ziemi, wytwarzaniem odpadów, zanieczyszczeniami gleby. Bierze się pod uwagę ryzyko awarii, oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne, zwierzęta i rośliny, analizuje się ewentualne rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na ludzi i środowisko.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że zapisy do większości tych planów przewidują zaopatrzenie w wodę z ujęć o charakterze publicznym (objętych stałym nadzorem inspekcji sanitarnej), odprowadzenie ścieków do kanalizacji sanitarnej, a następnie do oczyszczalni ścieków. W opracowywanych planach systematycznemu uporządkowaniu podlega zabudowa – wydzielane są tereny o przeznaczeniu przemysłowym i składowym, oddzielane są one od terenów zabudowy mieszkalnej i mieszkalno-usługowej. Organy państwowej inspekcji sanitarnej określają w wydawanych opiniach o tych planach warunki dla funkcjonowania usług w zabudowie mieszkalnej (mogą to być wyłącznie usługi związane z

zaspokajaniem codziennych potrzeb mieszkańców, tzw. komercyjne w zakresie: handlu, gastronomii, turystyki i rekreacji, finansów i ubezpieczeń, administracji gospodarczej, obsługi komunikacji oraz usług bytowych w obiektach wbudowanych lub wolnostojących).

Miejscowe plany zawierają bardzo często zapisy dotyczące zakazu budowy budynków gospodarczych w zabudowie mieszkalnej wielorodzinnej, określają zasady lokalizacji parkingów i miejsc parkingowych zgodnie z wymogami technicznymi i w przeliczeniu na liczbę mieszkańców lub powierzchnię zabudowy handlowej, usługowej. W planach określa się tereny wypoczynkowe i rekreacyjne, imprez masowych wraz z niezbędną infrastrukturą w zakresie handlu, gastronomii, z zapleczem sanitarnym, a także planuje się obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży przekraczającej 400 m², oraz tereny komunikacyjne i tereny planowanych i istniejących cmentarzy.

W minionym roku opiniowano 14 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planów zagospodarowania przestrzennego na terenie powiatu. Określono w tych przypadkach również zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko. Większość uzgadnianych w tym obszarze dokumentów stanowią miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące pojedyncze jednostki osadnicze. Ważniejsze opiniowane plany zagospodarowania przestrzennego to:

- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Giżycko
- Zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Ryn
- Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Moniuszki, między kanałem Niegocińskim a granicą administracyjną miasta Giżycka
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Wydminy w obrębie geodezyjnym Węźówka

Odrębną kwestię w działaniach zmierzających do poprawy stanu sanitarno-higienicznego zgodnie z zapisami ustawy z dnia 24 października 2013 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – (Dz. U. poz. 1235 ze zm.) przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku jest *uczestniczenie w opiniowaniu dokumentacji przedsięwzięć mogących (zawsze lub potencjalnie) znacząco oddziaływać na środowisko* (następny etap w procesie inwestycyjnym), jak również *określanie warunków dla ich „lokalizacji”*. Listę tych przedsięwzięć zawiera rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 z późn. zm.). Każde z wymienionych w rozporządzeniu przedsięwzięć wymaga wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (decyzja środowiskowa). Planowane przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko wymagają zawsze przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W odniesieniu do tej grupy przedsięwzięć wymagany jest obligatoryjnie raport oddziaływania na środowisko – w tym np. fermy powyżej 210 DJP, autostrady, drogi ekspresowe, składowiska odpadów i instalacje do ich przetwarzania.

Drugą grupę przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu stanowią *przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko*. W przypadku uznania m.in. przez powiatowego inspektora sanitarnego potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania danej inwestycji na środowisko opracowywany jest raport, który wraz z innymi dokumentami podlega weryfikacji. Państwowy inspektor sanitarny ustala warunki realizacji przedsięwzięcia, analizując wymogi sanitarno-higieniczne i zdrowotne. Najczęściej rozpatrywane inwestycje to: elektrownie wiatrowe, drogi, sieci wodociągowe, sieci kanalizacyjne, budowa parków ogniw fotowoltaicznych, stacje uzdatniania wody. Należy przypuszczać, że realizacja inwestycji (przede wszystkim sieci wodociągowych, stacji uzdatniania wody) przyczynia się do poprawy stanu sanitarno-higienicznego powiatu.

Elektrownie wiatrowe i parki ogniw fotowoltaicznych stanowią alternatywę dla tradycyjnych źródeł energii. W wielu przypadkach budowa farm wiatrowych budzi jednak opór lokalnej społeczności z uwagi na hałas (przede wszystkim w zakresie tzw. infradźwięków) i tzw. efekt stroboskopowy (turbiny wiatrowe). Wiele z tych inwestycji dofinansowanych jest z funduszy Unii Europejskiej.

W roku 2014 na terenie powiatu giżyckiego określono warunki dla realizacji 49 przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ważniejsze opinie środowiskowe to:

- *budowa farmy fotowoltanicznej składającej się z zespołu kolektorów słonecznych (paneli fotowoltanicznych), wraz z infrastrukturą techniczną, o mocy elektrycznej do 6,0 MW obręb Kap*
- *budowa budynku dojrzewalni serów wraz z pomieszczeniami socjalnymi zlokalizowanego na terenie Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Giżycku*
- *rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Spytkowo*
- *wykonanie prac budowlanych, które będą miały na celu dostosowanie istniejącego obiektu inwentarskiego przeznaczonego w przeszłości do hodowli bydła i trzody chlewnej, do prowadzenia chowu drobiu w miejscowości Głąbowo*
- *Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, grawitacyjnej i tłocznej w miejscowości Marcinowa Wola w Gminie Miłki*
- *rozbudowa istniejącej fermy drobiu obręb Antonowo*

Kolejny, bardzo ważny, etap w działalności inwestycyjnej stanowi *uzgadnianie i opiniowanie dokumentacji projektowej* w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych. Uzgodnień dokonują powiatowi inspektorzy sanitarni oraz działający na mocy upoważnienia Głównego Inspektora Sanitarnego – rzeczoznawcy ds. sanitarno-higienicznych.

Wśród uzgadnianych projektów przeważają lokale gastronomiczne o bardzo różnym profilu działalności – od bufetów oferujących napoje i słodczyce po restauracje z pełną gamą przygotowywanych potraw. Najczęściej są to adaptacje istniejących powierzchni usługowych,

przebudowa i rozbudowa już istniejących. Drugą grupę stanowią zakłady opieki zdrowotnej – są to przede wszystkim nieduże przychodnie, ale również przebudowy i rozbudowy istniejących zakładów opieki zdrowotnej, a także pomieszczenia prywatnej indywidualnej praktyki lekarskiej. Trzecią grupę stanowią lokale usługowe adaptowane najczęściej na zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, salony masażu. Czwartą grupę stanowią inne obiekty do których zalicza się między innymi: małe warsztaty naprawcze, punkty usługowe zaspakajające potrzeby mieszkańców.

W 2014 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku wydał 55 opinii o dokumentacji projektowej w tym: 23 opinie dotyczyły obiektów żywnościowo-żywnościowych, 11 opinii o obiektach przeznaczonych do upiększania ciała (m.in. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej), Stacje Uzdatniania Wody, zaplecza socjalne dla żeglarzy, 8 opinii dotyczących obiektów poprawy zdrowia (m.in. gabinety lekarskie i opieki pielęgniarskiej) oraz 13 innych obiektów.

Ostatni etap działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego stanowi *uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych*. Sprawdzana jest zgodność wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym i technologicznym oraz z wymaganiami higieniczno-sanitarnymi. W 2014 roku dokonano w naszym powiecie *102 kontrole* (wizytacje) w tym: 15 kontroli w trakcie realizacji inwestycji, 6 kontroli z innymi działaniami merytorycznymi i odbiorów 81 obiektów przekazywanych do użytkowania. Z 81 obiektów przekazywanych do użytkowania: 37 odbiorów dotyczyło obiektów żywnościowo-żywnościowych (restauracje, stołówki, bary, sklepy spożywcze, mała gastronomia), 7 obiektów służących poprawie zdrowia mieszkańców: gabinety lekarskie i pielęgniarskie, 12 zakładów: fryzjerskich, fryzjersko – kosmetycznych, kosmetycznych, ćwiczeń fizycznych, 3 Stacje Uzdatniania Wody. Uruchomiono 6 zakładów pracy (budowa, modernizacja i rozbudowa istniejących obiektów oraz poszerzenie działalności): zakład produkcyjny, warsztat samochodowy, elektroniczny. Dokonano odbiorów 5 placówek opieki nad dziećmi m.in. przedszkole, placówka opiekuńczo - wychowawcza. Dokonano dopuszczenia do użytkowania 11 innych obiektów: budynki usługowe przeznaczone na cele handlowe, punkty apteczne, sklepy przemysłowe, pomieszczenia usługowe, pomieszczenia biurowe .

Z najważniejszych inwestycji odebranych w 2014 roku przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku należy wymienić:

- *Stację Uzdatniania Wody w miejscowości Sterławki Średnie,*
- *Stację Uzdatniania Wody w miejscowości Upały (obejmującego budowę zbiornika wody pitnej i kontenerowego zestawu hydroforowego),*
- *Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej przy ul. Wilanowskiej 24 w Giżycku,*
- *zmianę sposobu użytkowania części budynku produkcyjno-administracyjnego na laboratorium skupu mleka i kontroli jakości na terenie Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Giżycku,*
- *budynek stacji paliw w Sulimach*
- *sklep Rossmann w Giżycku ul. Jagiełły 1A,*

- *NZOZ MEDICA Poradnia Kardiologiczna ul. Żeglarska w Giżycku,*
- *kaplicę z funkcją domu przedpogrzebowego w Rydzewie,*
- *warsztat samochodowy w Miłkach,*
- *ośrodek konferencyjno -wypoczynkowy w Łękuku Małym, gmina Wydminy*

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Nieustający rozwój cywilizacyjny oraz postępujące uprzemysłowienie i urbanizacja niosą za sobą negatywne skutki zdrowotne uczestniczących w nich społeczeństw. Gwałtowny wzrost liczby czynników powodujących bezpośrednio i pośrednio zagrożenie zdrowia i życia ludzkiego wymusza podejmowanie działań, które mają na celu:

- upowszechnianie informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi,
- kształtowanie właściwych postaw i zachowań zdrowotnych,
- motywowanie do podejmowania wysiłku na rzecz ochrony własnego zdrowia.

Służą temu realizowane programy prozdrowotne (w placówkach oświatowych, podmiotach leczniczych i środowisku pracy), akcje i kampanie informacyjno-edukacyjne skierowane do celowanych grup odbiorców (np. młodzieży, kobiet ciężarnych) i/lub ogółu społeczeństwa, szkolenia tematyczne różnych grup społeczno-zawodowych, a także imprezy plenerowe, ekspozycje form wizualnych i informacje upowszechniane za pośrednictwem mediów lokalnych.

Wszelkie inicjatywy w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej podejmowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną wynikają ze zdiagnozowanych problemów zdrowotnych w skali globalnej, krajowej lub lokalnej. Kierunki działań profilaktycznych wytycza Światowa Organizacja Zdrowia, Ministerstwo Zdrowia, Główny Inspektorat Sanitarny, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olsztynie oraz sytuacja epidemiologiczna w powiecie giżyckim.

Realizowano następujące programy profilaktyczne:

- Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce
- „Czyste powietrze wokół nas”
- „Znajdź właściwe rozwiązanie”
- „Nie pal przy mnie, proszę”
- Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV
- „Trzymaj Formę”

- „Kleszcz mały czy duży nic dobrego nie wróży”
- „ARS, czyli jak dbać o miłość”

Organizowano działania związane z:

- projektem „Odświeżamy Nasze Miasta” TOB3CIT (Tobacco Free Cities),
- profilaktyką zażywania nowych narkotyków, tzw. Dopalaczy,
- Światowym Dniem bez Tytoniu,
- Światowym Dniem Rzucania Palenia,
- Światowym Dniem Zdrowia,
- Europejskim Dniem Wiedzy o Antybiotykach,
- profilaktyką grypy sezonowej i grypy A/H1N1,
- akcją „Zdrowe wakacje”,
- akcją zimową (bezpieczny i zdrowy wypoczynek podczas ferii zimowych),
- higieną osobistą

Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Od roku 2007 Państwowa Inspekcja Sanitarna jest koordynatorem działań w ramach narodowego „Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”. Jednym z jego głównych celów jest zmiana klimatu społecznego i zachowań w stosunku do palenia tytoniu poprzez wielopłaszczyznowe działania edukacyjne. Realizacja programu w 2014 roku polegała na docieraniu z edukacją do różnych grup docelowych poprzez organizowanie różnorodnych działań, m.in. na: popularyzowaniu „Mody na nie palenie”, prowadzeniu szkoleń, pogadarek, prelekcji. Realizowano liczne antynikotynowe imprezy lokalne. Prowadzono działania informacyjne na temat szkodliwości palenia tytoniu w lokalnych mediach i na stronach internetowych. Podczas Biegów Rodzinnych zorganizowano stoisko pomiaru tlenu węgla w wydychanym powietrzu. W naszym powiecie powołano Powiatowy Zespół Koordynujący ds. Tytoniu, w skład którego wchodzi przedstawiciele: Starostwa Powiatowego w Giżycku, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku, Komendy Powiatowej Policji oraz Straży Miejskiej w Giżycku.

„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”

Ministerstwo
Zdrowia

Głównym celem programu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez m.in. kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia. W ramach programu odbyły się narady, szkolenia i zajęcia edukacyjne na terenie powiatu giżyckiego. W ramach profilaktyki zażywania substancji psychoaktywnych nawiązano współpracę z Komendą Policji w Giżycku, z którą prowadzono zajęcia dla rodziców. Programu edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość?” realizowany był w 3 szkołach ponadgimnazjalnych powiatu giżyckiego.

TRZYMAJ FORMĘ

Program promujący racjonalne odżywianie i aktywność fizyczną „Trzymaj Formę”

Do programu w powiecie giżyckim przystąpiło 14 szkół. Treści programowe przekazywane były na lekcjach biologii, przyrody, wychowaniu fizycznym, godzinach wychowawczych. Materiały programowe uatrakcyjniły treści z zakresu zdrowego stylu życia proponowane w podstawie programowej. Szkoły były bardzo zadowolone z efektów i ogromnego wkładu młodzieży. Program „Trzymaj Formę” ma pozytywny wpływ na świadomość młodego człowieka. Różnorodność form realizacji oraz duże zaangażowanie zarówno nauczycieli, jak i uczniów odnosi zdecydowany sukces. Program z pewnością pozwolił na zwiększenie świadomości konsumenckiej i poszerzenie wiedzy na temat aktywności fizycznej oraz zdrowego stylu życia. Zostały przeprowadzone zajęcia edukacyjne z młodzieżą na temat racjonalnego odżywiania i roli aktywności fizycznej w rozwoju młodego człowieka.

Przy ogromnym wsparciu Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku ogłoszony został konkurs plastyczny na plakat i hasło promujące aktywność fizyczną i zdrowy styl życia wolny od używek, skierowany do uczniów ze szkół realizujących program w powiecie giżyckim.

Wzięliśmy udział w imprezie masowej „XVII Ogólnopolskie Biegi Rodzinne w Giżycku”, w trakcie której zostały wystawione prace wszystkich uczestników konkursu

Akcja „Zdrowe Wakacje”

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Giżycku wzorem lat ubiegłych, realizowała akcję „Zdrowe i bezpieczne wakacje”. Jej celem jest zmniejszenie liczby wypadków, zachorowań i zakażeń u dzieci, młodzieży przebywających na obozach i koloniach letnich. W czasie edukacji wykorzystywany był folder „Zdrowe Wakacje” opracowany przez Oddział Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie rozszerzony o nowe tematy, tj. szkodliwość nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV, profilaktykę uzależnień od środków psychoaktywnych oraz właściwe zachowania w czasie burzy. Zajęcia edukacyjne przeprowadzono na 14 koloniach i objęto 623 uczestników.

Program Profilaktyki HIV/AIDS

W 2014 roku pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej prowadził prelekcje dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych i szkolenia dla pielęgniarek szkolnych, zorganizowano również stoiska informacyjno-edukacyjne podczas imprez prozdrowotnych. Propagowano Punkty Konsultacyjno-Diagnostycznego w kierunku HIV na szkoleniach i zajęciach edukacyjnych. Przesłanie bieżących informacji o obchodach Światowego Dnia AIDS do podmiotów leczniczych, urzędów powiatu giżyckiego i placówek oświatowych. Z końcem roku rozpoczęto dystrybucję materiałów do kampanii „Jeden test , dwa życia”.

Światowy Dzień Zdrowia pod hasłem: „Choroby przenoszone przez wektory”

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia przeprowadzono narady, prelekcje dla rodziców, zajęcia edukacyjne dla uczniów oraz studentów Uniwersytetu III Wieku, członków Ryńskiego Klubu Seniora szkolenie dla pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Giżycku. Współpracowano z Fundacją „Marzenia” , z którą wspólnie przeprowadzono akcje dla mieszkańców Giżycka i Wydmin na temat Kleszczowego Zapalenia Mózgu i Boreliozy.

Dziękujemy przedstawicielom wszystkich instytucji, organizacji, stowarzyszeń i firm, między innymi Starostwu Powiatowemu, Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku, Nadleśnictwu w Giżycku, którzy wspierali nas w 2014 roku w działalności prozdrowotnej na terenie naszego powiatu

***Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Giżycku***